

číslo 1

DJM

O/M 300

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

Fr. Skroup - J. K. Tyl

Lesní panna

Premiéra 9. října 1954

Premiéra 9. října 1954 v Divadle Jiřího Myrona

JOSEF KAJETÁN TYL — FRANTIŠEK ŠKROUP

Lesní panna

aneb CESTA DO AMERIKY

Žertovná báchorka se zpěvy a tanci o 4 jednáních.

Dirigent: Antonín Kašper.
Režie: Rudolf Lampa.
Sbormistr: František Čihánek.
Choreograf: Josef Sokol.

Výtvarník: prof. Jan Obšil.
Kostymy: Marie Stejskalová — nositelka vyznamenání »Za vynikající práci« a Josef Kalal.
Vlášeny: Josef Kratochvíl se svým kolektivem.

Jakub Závora, venkovský kovář	Karel Lupínek
Tereza, jeho dcera	Josef Pecháček
Isidor Slovičko, učitel	Vlasta Tolarová
Barnabáš Pinta, hospodský	Oldřich Píka
Voršila, jeho žena	Kost'a Holubář
Šimon Moreles, starý žid	Zdeňka Poláčková
Jasana	František Bydžovský
Dora	
Betinka	
Afra	
Lupena	
Květena	
Viduka	
Hiraly	
Pan Davison	
Paní Davisonová	
Markus Thausig, český žid v Americe	Zdeňka Kašpárková
Polivokyta, vůdce amerických Indiánů	Aloisie Janotšková
Kapoun, venkovský šenkýř	Miroslav Vojtasik
	Rajmund Mádr
	Miroslav Knoz
	Lída Theimerová
	Růžena Jančová
	Pavel Nebeda
	Rudolf Kubica
	František Dutka

Instrumentální sóla: Miroslav Němec a Jaroslav Nováček.

Tance: členové baletního souboru SDO.

Insipient: Karel Balát.

Napovídá: Alena Švachulová.

Hlavní přestávka po 2. dějství.

Přijala mne a velmi srdečně uvítala prostínká paní se sněhově bílým čepčkem na hlavě a s brejlemi na očích. Byla to žena Tylova, paní Magdalena Forchheimová... Tu paní vidím dodnes jasně a jako namalovanou před sebou. Byla živá, pikslu držela v levici, usmívala se, chvílemi si pořádně šňupala... šňupala s takovou důkladnou chutí, že jsem měla co dělat, abych se nedala do smíchu. Za malou chvíli vešel veliký, vysoký, hubený a kostnatý pán. Byl černovlasý, v obličeji nápadně přibledlý, vážný a podnes mám ten dojem, že smutný. Jeho krásné, veliké, výrazné a lesknoucí se oko hned na první pohled vzbudilo zvláštní mou pozornost. Vlasy měl zčesané dopředu na obou spáncích, na sobě měl dlouhý černý kabát a kolem krku obvinutou černou pásku. Byl to Josef Kajetán Tyl.

(Ze vzpomínek paní Ryšavé.)

LESNÍ PANNA

»Žádáme, aby Josef Kajetán Tyl, herec, nyní mrtvý, byl pod čís. 126 škrtnut z seznamu osob politicky kompromitovaných a pod dozorem stojících.« Tak se rozloučilo pražské policejní ředitelství s J. K. Tylem, kterého český lid v Plzni vyprovodil ke hrobu jako svého umučeného bojovníka. Tyl byl pohřben, jeho jméno vymazáno z policejního rejstříku, ale zůstal v srdci lidu. Censura škrtala v jeho hrách, některé hry zakazovala, nepřátelé i přítelští českého lidu jeden přes druhého pomlouvali a zlehčovali Tylovy hry, vysmívali se jejich prostotě a dokazovali jejich neuměleckost — ale Tyl stále mluvil s jistotou k českému lidu, dojímal, burcoval a bojoval. Tylovo dílo zůstalo provždy živé, protože bylo psáno pro lid a sloužilo a pomáhalo lidu.

Když v letech 1849—50 nastupuje v Čechách reakce bachovského absolutismu a postupně jsou odstraňovány všechny vymoženosti osmačtyřicátého roku — tehdy se nevzdávají boje dva naši národní buditelé Karel Havlíček Borovský a Josef Kajetán Tyl. Herec Tyl je vyštván z Prahy, ale nepřestává bojovat. Mnozí čeští politikové podléhají poráženecké náladě a vzdávají se své činnosti, část české buržoasie přechází otevřeně do tábora reakce, národní boj začíná se »omezovat jen ještě na péči o udržení jazyka a vzdělání řeči«, jak podává zprávu cisaři generál Kempen. V tomto období nastává také vystěhovalecké hnutí z Čech. Z nesvobody a bídy touží uniknout mnoho prostých lidí a všichni mají namířeno do Ameriky, »do zaslíbené země svobody a hojnosti«. A tehdy J. K. Tyl píše »Lesní pannu«, hru o skupině českých vystěhovalců, kteří poznávají Ameriku, jaká skutečně je. »Lesní pan-na« je oslavou domova, oslavou činnorodé práce pro vlast a národ, výstrahou před romantickými sny o Americe, kde se váli na každém kroku zlatá hrouda, kde je masa nazbyt, dříví zadarmo a kde med a mléko teče. Milovat svůj domov, nevytrhovat své kořeny z rodné půdy, ale zvelebovat místo, kde stála naše kolébka, ve své domovně rozhánet škodné páry, které nám na prsa lehají a mozek motají — to radí a prikazuje Tyl českým lidem.

Bánsník Tyl vidí střízlivě Ameriku, panství pokryteckých kolonizátorů, kde se domorodí Indiáni zoufale brání cizozemským dravcům.

Tyl dokazuje, že americké koláče stojí více potu než doma, že Amerika není výrobní artikl a nemůže v ní ani poctivý žid »profitovat«.

»Lesní pan-na« je tedy výstrahou před lákadly ciziny hledačům štěstí, ale je při tom vroucí oslavou rodného domova a výzvou k práci pro vlast. Není tedy divu, že tato hra nebyla v oblibě oficiálních divadel naší buržoasie. Desítky let nebyla hrána na jevištích českých měst a byla kritiky a znalci odsouzena k zapomenutí jako příliš naivní. A když byla někdy hrána, byla vylepšována — jako ostatně všechny Tylovy hry — a to nejen v jazyku, který se těmto »soudcům« zdál nečistý, ale doplňována celými scénami a písničkami. Teprve dnešní naše divadelnictví vyzvedlo Tylovy hry v jejich prosté lidovosti a bojovnosti.

»Lesní pannu« hrajeme doslova v původním textu. Tato žertovná báchorka byla napsána před více než sto lety a každá její věta živě a přímo mluví k dnešku.

MILOSLAV STEHLÍK, laureát státní ceny.

Tylova hlavní novost tkví právě v tom, že dal svému divadlu vyrůst z probouzejícího se života nové společnosti, z níž tehdy počal růsti všechny náš národní život.

ZDENĚK NEJEDLÝ

Tylovu »Lesní pannu« z roku 1850 musíme vidět v úzké souvislosti s dobou, v níž J. K. Tyl žil a tvořil — především v úzké souvislosti s revolučním rokem 1848. Je to doba smrtelné krise feudalismu a doba nástupu kapitalismu, který se hlásí vytvořením dvou tříd: proletariátu a buržoasie. Z počátku však tyto dvě třídy stojí na jedné straně ve společném boji za národní svobodu proti společnému nepříteli: německému feudálů a buržoasii. V době, kdy se české měšťanstvo dostává k moci hospodářské a politické, začíná se odtahovat od prostého lidu. Tento rozpor se jasně projevil v revolučním roce 1848. Tragedií buržoasné-demokratické revoluce bylo to, že za zájmy národa bojovali jen dělníci, studenti a prostý venkovský lid — zatím co měšťanstvo ze strachu o svůj majetek couvlo a nakonec se postavilo na stranu kontrarevoluce. Revoluce 1848 byla porážena — žaláře se naplnily bojovníky z barikád, na vysokých a středních školách bylo zastaveno vyučování češtině. Je nastolena »vláda černo-žlutého absolutismu, pokropeného svěcenou vodou.« Ukázalo se, že konstituce, vydaná v dubnu 1848, byla udělána na oklamání lidu. Přesto však porážka revoluce nechránila feudalismus. Roboty byla zrušena — český venkov se probudil k politickému životu. Venkov je zachvácen vystěhovaleckou horečkou, vedenou vidinou »svobodné a bohaté země za oceánem«. A v této době, pro český národ tak těžké, píše Tyl svou »Lesní pannu« jako výstrahu před vystěhovalectvím. Ji Tyl burcuje a volá do srdcí svých současníků: »Neopouštěj svou vlast, když tě potřebuje!«

»Lesní pan-na« patří mezi vrcholná díla Tylova, vytvořená v nejšťastnějším a nejpłodnějším období jeho života a tvorby: v letech 1846—1850. Národního ruchu v české společnosti nezúčastňuje se Tyl pouze jako dramatik, nýbrž i jako člen Národního výboru a Svornosti, jako účastník Slovanského sjezdu a konečně i jako poslanec na říšském sněmu. V této době revolučního kvasu má takové množství úkolů, každá chvíle rodí tolik důležitých věcí, že má člověk věru co dělat, aby mu nic neuklouzlo, aby všechno poznal — aby v žádném ohledu nazpět nezůstal. A je třeba říci, že Tyl »v žádném ohledu nazpět nezůstal« — ani jako dramatik, ani jako novinář. Svědčí o tom i Sedlské noviny, které Tyl vydával od 1. dubna 1849 do 30. června téhož roku, kdy persekucí tlak proti »nepohodlným« časopisům znemožnil Tylovi další vydávání. Tylovy novinářské články nám podávají nejlepší obraz o době, na jejímž pozadí vyrostla i »Lesní pan-na«.

21. června

34.

Roku 1849

Sedlské Nowiny

CO JE U NÁS NOVÉHO?

a

CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Nic dobrého. Kam se člověk podívá, samá vojna, samé rúznice nebo alespoň nedorozumění, a kde je pokoj, vypadá to jako šlupka, pod kterou se ještě něco vaří. Národové věšejí hlavu a nevědí, co mají od přístích dnů očekávat. Ach, kdež je slovo svatého míru a moudrého dorozumění, aby otráslo všemi hlavami i srdci, abychme se všichni jako bratři objemli a věčnou láskou velebili!

Takhle nějaké zdravé holčici z venku bych teď neradil, aby šla do Vídně. Pročpak? Kdyby zahlíd voják, že má červené tváře, šup s ní! už by seděla za mříží. — Ale jděte, blázne! — Žádný blázen! Červená barva je teď ve Vídni pod hroznou pokutou zapovězena; červený šátek na krku, červenou pentli, červenou vestu nesmí tam nikdo nosit; tak to bylo oznámeno na velkonoční pohádek. Jsou prej to znamení tajných spolků!

VŠELICOS

Jistý zásobitel (čili jak říkáme: lifrant) nadělal si ve francouzských vojnách hromadu peněz. Jak k nim přišel, nevíme; on to ale věděl, a že to věděl, dělalo mu po čase nepokojné sny. Něco se v něm ozývalo, čemu říkáme svědomí. I chtěl to utiší, a dal vystavět veliký pěkný špitál. Když byl hotový, chtěl si ještě lépe odlehčit, chtěl svou chválu slyšet a ptal se jistého poctivého souseda: »Nu, co tomu domu říkáte?« Soused se na to stavení podívá a řekne: »Je tuze malý.« — »Malý?« podivil se bývalý zásobitel. »Ano«, řekl soused, »chcete-li totiž, aby se do něho všichni lidé vešli, které jste jakživ odřel.«

NÁPIS

Včera kvítí pod nohy stlané,
dneska křiky: Ukřižuj pane!
Včera ještě z milosti boží,
dneska troupej v studeném loži.
Čas uchvátí chlapa i krále,
jenom pravda zůstane stále.

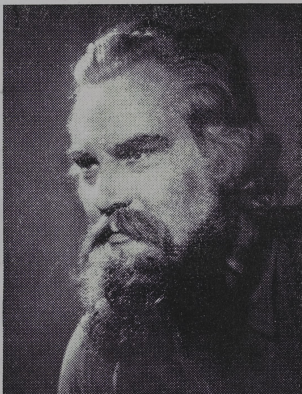
J. Hrušková

O. Pika

Fr. Bydžovský

J. Pecháček

Zd. Poláčeková

K. Holubář

Návrh scény prof. Obšila k 1. dějství.

OTEVŘENÉ PSANÍ

k redaktoru Sedlských novin od jistého učitelského mládence.

Za časů pacholetské nezkušenosti myslíval jsem: »Řádný kantor, ten musí mít ráj na zemi!«

Ale tuty dny dostanu vám do ruky list novin, a myslím, že bude po mně! Je tam vypsaní místa podučitelského, to jest: místa pro školního pomocníka nebo mládence, jak jsme jindá u nás doma říkali. Takž tady je v těch novinách vypsané místo se 70 — pravím sedmdesátí zlatými ročního příjmu.

Sedmdesáte zlatých na rok pro člověka v městě! Já nechci bejt boháčem a marnotratníkem, ale 70 zlatých na 365 dní, to je přece věru jako když hodí mouchu do pytle.

Dovolte, já vám udělám jen tak zběžné rozpočtení, a to uvidíte, že musí bejt člověk se 70 zlatými do roka živ jako poustevník, co hryže kořínky.

Dejme tomu, že bych si teprva každý třetí rok nějaký kabát pořídil; to není dozajista mnoho. Počítám na to do roka i se správkou 6 zlatých Kalhoty at' mi trvají dvě léta, to počítám na rok i se správkou 3 zlatých Boty jednou podšít, dělá 2 zlatých

Když je dám čtvrtletně podrazit, to není také daremné trháni, a dělá aspoň 1 zl. 30 kr.

Za prádlo počítám týdně asi dva dobré groše, tolik jistě ušpiním, to obnáší za 52 neděl 5 zl. 12 kr.

Na košile, podvlíkačky, punčochy, šátky musím do roka při nejmenším vydat 3 zlatých

A dejme tomu, že bych na ostatní maličkosti, na mejdlo, na svíčky, na nějakou škatulku leštidla či vixsu na boty, na papír a pera do roka vydal jenom 1 zl. 18 kr.

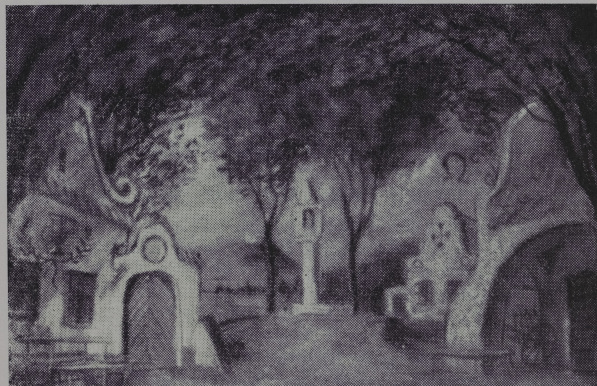
Tedy to dělá dohromady už 22 zlatých

A to si nesmím ani žádnou knihu koupit, to si nesmím ani zakouřit to nesmím nikomu ani krejcaru diškrece dát — nu, to nesmím vůbec nic dělat, abych cejtíl, že jsem člověk, a to mi zbyde 48 zlatých na stravu — to dělá asi 18 krejcarů šajnu na den! Z toho má být snídaně, oběd a večeře!

Řekněte mi upřímně, není to pravý paškvil?

J. K. TYL O LÁSCĚ

Láska se rodí a umírá v srdci: to jediné jest její říše, její království — to je její tichý domov, její osamělý háj a tajemné loubi. Krom srdce nemá vlasti: všude jinde je cizinkou a nájemnicí. — Rozumem nedá se nikdy láska měřiti: kdo to pochopit nemůže, ten nikdy nemiloval — to jest: on se nekoupal v tom čarovném, věčně mladém plamenu rozkoší, v jakém duše tone, když ji láska ve svou náruč pojme. Pak nese člověk rád, čím ho druhý obtíží, pak je pouhý sen, pouhé mrknutí, lehké usmání, létavý mráček na čele jednoho — všechno je druhému drahým zákonem, svatým snažením a cílem, k němužto i s odvážením svého života pracuje. Láska je velemocná, ničehož se nehrozíci, vše odvažující... Ale kdož ji zná? Veliký houf zná něco jiného.

Návrh scény J. Obšila k IV. jednání.

J. K. TYL: PRAŽANÉ NA HVĚZDĚ

(ukázky)

KRAMÁŘKA

Pojďte, panny, pro udice
Na něž hochy ulovíte,
Pojďte, matky, pro petlice,
Jimiž dcery ostražíte;
Pojďte, Češi, pro křesadla,
By vám po tmě zasvítalo;
Pojďte, páni, pro zrcadla,
By se vlastních tváří znalo,
Mám tu čtení
O zaklení,
O Brunšviku,
Harfeniku,
O všech vzácných městách,
O dalekých cestách.

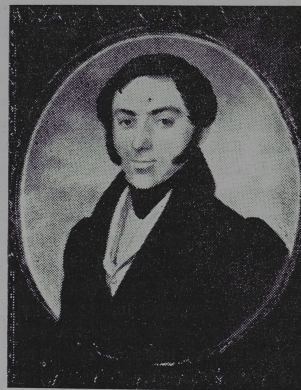
FABRIKANT HUMORISTICKÝCH DOPISŮ

(v ...ých Novinách, okusuje tvrdou grejcarovou housku)

Man sieh'ts dem dummen Volke ja gleich an,
Dass es aus voller Brust nicht jauchzen kann;
Allüberall die tiefste Not,
An Leib und Seele purer Tod...

Překlad:

Je vidět na tom hloupém lidu,
že nemůže si výsknout z plných plic,
že každý tře jen trpkou bídu
A tělo s duší je jen smrt — nic víc...

František Škroup, právník,
v době vzniku »Dráteníka«.

Při uvedení jednoho z nejzdařilejších děl Josefa Kajetána Tyla, je třeba se také zmínit o muži, který složil hudbu k Tylově »Lesní panně«, neboť už Tylův podtitulek jasně říká, že jde o žertovnou báchorku se zpěvy a tanci. Proto je také na místě, že v Ostravě uvádí toto dílo operetní soubor SDO.

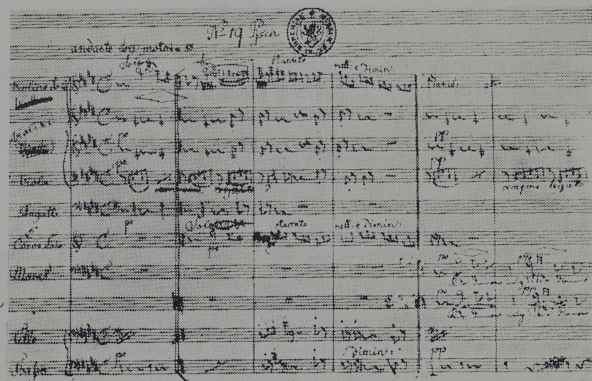
František Škroup — český hudební skladatel — se narodil 3. června 1801 ve Velkých Vosicích u Pardubic. Pocházel z učitelské rodiny a jeho otec byl rovněž nadaný hudebník. Jeho zásluha to byla, že už 8letý František Škroup hrál veřejně na flétnu. Stal se pak vokalistou v chrámě Týnském a v Loretě a v roce 1813 začal studovat gymnasium v Hradci Kdálově, kde se dále cvičil v hudbě u Františka Rollerta. Tehdy už složil mladý Škroup první píseň na slova básně svého spolužáka, jež se však nedochovala. Od roku 1819 pokračuje Škroup ve studiích v Praze. Vybral si právo a žije se při tom vyučováním hudby a zpěvu. Rozvíjí skladatelskou činnost v písňové tvorbě a vpomáhá jako sborový zpěvák ve Stavovském divadle. V té době se rozhodl se svými přáteli **provázovat opery v jazyce českém**. A tak 22. prosince 1823 byla uvedena jako první opera v jazyce českém v Praze Weiglůva opera »Švýcarská rodina« (přeložil Macháček), pak v tehdejšímu Teisingerově divadle Bartákova zpěvohra »Pražští sládci«, v níž vystupoval Škroup v úloze Kubička. Byla připravena půda hojnými čes-

kými produkcemi oper cizích a František Škroup tím značně povzbuzen napsal první českou operu »Dráteník« na slova J. K. Chmelenského.

Premiéra první české opery byla 2. února 1826 v Královském stavovském divadle a byla přijata s nadšením. I když při skládání opery měl autor na mysli konverzační operu francouzskou a německý singl-spěl, jistě tenkrát stačilo, že »Dráteník« byl složen Čechem na původní slova, českým vlastnictvím inspirovaná.

V roce 1828 dal František Škroup přednost hudbě před právy, Praze před Vídní a stal se druhým kapelníkem Stavovského divadla. A byla to také celá řada skladatelských úkolů, které Škroup zvládl s úspěchem. I když ohlas nových děl nebyl u veřejnosti takový jako úspěch opery »Dráteník«. Byla to druhá opera na slova Chmelenského »Oldřich a Božena«, čarodějná hra se zpěvy »Princ a had«, dále hudba k Tylovu »Čestmíru«, první melodram český »Bratrovrah« na slova J. N. Stěpánka. Avšak hudba k Tylově hře »Fidlovačka aneb Žádný žert a žádná rvačka« zajistila Škroupovi nesmrtelnost, neboť v ní po prvé zazněla píseň slepého žebráka Mareše

»Kde domov můj?«

Začátek písně »Kde domov můj?« v rukopise F. Škroupa k »Fidlovačce«

Píseň byla psána ve dnech listopadových roku 1834, kdy Slovák Ján Tomašík za svého pobytu v Praze napsal píseň »Hej, Slováci«. Bylo to v noci, kdy Škroup dlel u lůžka své nemocné ženy, v Myslíkové ulici č. 187 v domě »u Bonů«. A Škroup se ještě dožil chvíle, kdy tato píseň se stala vlasteneckým hymnem národním.

Další Škroupova činnost je velmi pestrá; dlouhá léta řídil oratoria, upravoval lidové písně, napsal několik komorních a instrumentálních skladeb, dále opery s německými náměty a librety a pod. Roku 1857 byl dán Škroup do pense pro některé neshody s tehdejšími řediteli divadla Stögrem a otevřel si soukromou pěveckou školu. Tak trochu znechucen předčasným pensionováním a také neúspěchy svých dalších oper, přijal kapelnické místo u německé opery v Rotterdamu. V roce 1861 navštívil nakrátko Prahu, kde onemocněl, vrátil se pak do ciziny a v Rotterdamu zemřel 7. února 1862 opuštěn a s nitrem rozbolestněným touhou po vlasti.

* *

● Ve Škroupově rodišti Voticích byla v roce 1901 na jeho rodném domě, tehdy už přestavěném na školu, slavnostně odhalena pamětní deska na počest stého výročí narození skladatele. V roce 1928 byl zde otevřen Škroupův dům.

● Také pražský dům, v němž vznikla hymna, byl již v roce 1887 ozdoben pěti Umělecké besedy deskou sochaře Seelinga. Stého výročí premiéry první české opery — Škroupova »Dráteníka« bylo vzpomenu-to obnovenou premiérou této opery na jevišti Stavovského divadla v roce 1926.

● Stejně slavnostně bylo vzpomenu-to stého výročí vzniku a uvedení české části naší státní hymny — písně Františka Škroupa »Kde domov můj?«.

● Škroupova hudba k Tylově »Lesní panně« podmalovává a scénicky doplňuje velmi účinně celou hru. Také zde zaznívá v závěru děje, kdy se vracejí vystěhovalci z ciziny do vlasti, píseň »Kde domov můj?«, která je velkým vyznáním Františka Škroupa, vyznáním lásky k vlasti, k rodné zemi, která byla ve chvíli jeho umírání v cizině tak daleko...

ZAJÍMAVOSTI Z SDO

● V závěru minulé sezóny byl náš operetní soubor povzbuzen několika uznáními. Souboru jako celku byla udělena při oslavách 35. výročí trvání stálého českého divadla v Ostravě cena města Ostravy za československou premiéru lidové zpěvohry »Pasekáři« od laureáta státní ceny Rudolfa Kubína.

● Ředitelstvím divadla a závodní radou byli vyznamenáni: za vynikající práci šéf operety R. Lampa, šéf orchestru Vl. Brázda — čestné uznání dostal K. Třebický — diplom dlouholetých pracovníků byl udělen Lidě Theimerové, Štěpánce Kotasové, R. Pukovcovi a K. Karbowiakovi, za obětavou práci byl vyznamenán A. Cieslar.

● Do Prahy odešli: Míla Janů, Karel Třebický, Karel Jahn a K. Karpíšek. Pět nových členů však hned doplnilo soubor: L. Opletalová zahájila v Dunajevského operetě »Volný vítr« a v Nedbalově »Polské krvi«, spatříme ji dále ve Wildeově hudební komedii »Jak je důležité mítí Filipa«, ve Straussově operetě »Tisíc a jedna noc« a v Millöckerově operetě »Gasparone«. V obou těchto operetách můžeme poznat také nového člena Mir. Baráka, který zpívá i v »Polské krvi«, Opletalová a Barák, stejně jako V. Šťastný přišli do Ostravy z Brna. Šťastný zpívá Pavla v Kubínových »Pasekářích«, studuje Hanákovu operetu »Frajerečka« a Millöckerovu klasickou operetu »Gasparone«. Nová členka D. Jedličková přišla do Ostravy z opery Oblastního divadla v Ústí nad Labem, byla členkou uměleckého souboru Vítězná křídla a nastupuje v Ostravě v »Polské krvi«, v Planquettově operetě »Zvonky cornevillské« a ve Straussově operetě »Tisíc a jedna noc«. — Přejme si jen, aby se novým členům v Ostravě líbilo a aby se svým výkonem dostali až do srdcí vděčných ostravských návštěvníků divadla.

● Bohatá je spolupráce divadla s Čs. rozhlasem. Není snad dne, kdy by nezazněly z přijímačů hlasy členů Státního divadla v Ostravě — ať členů opery — laureáta státní ceny, nebo činohry nebo operety. Rozhlas tu koná kus propagační činnosti práce ostravského divadla a pomáhá umělcům, aby ještě více zvýšili své umělecké mistrovství.

● Divadlo hudby v Ostravě má možnost získat velmi hodnotné operní i činoherní snímky z archivu Gramofonových závodů, n. p.. Pomáhá rovněž přehráváním hodnotných snímků se slavnými umělci členům ostravského divadla, aby mohli ještě s větší péčí studovat připravované inscenace.

J. K. Tyl — F. Škroup: Lesní panna. Program vydalo Státní divadlo v Ostravě. Redakce: J. Štěpánek. Dramaturgická spolupráce R. Šimáčková. Obálka V. Spáčil. Fotografie Fr. Krasl. Vytiskly Ostravské tiskárny, n. p., provozovna 02, Ostrava, Hollarova číslo 14. — **Cena 0.90 Kčs.**